



VLAANDEREN

— in —

100 KAARTEN

WOUTER BRACKE EN ERIC LEENDERS (RED.)

Met de medewerking van

Annick Anceau, Lydia Cordon, Caroline De Candt, Paul De Candt, Jan de Graeve,
Herman Deijnckens, Frans Depuydt, Joost Depuydt, Walter de Smaele, Pierre Dumolin, Colin Dupont, Imke Hansen,
Dirk Imhof, Eddy Masschalck, Pierre Mattelaer †, Marguerite Silvestre, Soetkin Vervust



INHOUD

Woord vooraf	8
Inleiding	10
1 De oudheid herbekeken	16
2 Over Vlaamse wegen	18
3 Het gevecht tegen de zee	20
4 Van en voor handelaars	22
5 De Schelde	24
6 Triangulatie	30
7 Vlaanderen op hout	32
8 Het hertogdom Brabant	34
9 Het graafschap Vlaanderen	38
10 Op reis door Vlaanderen	40
11 De Dampierrekaart	42
12 Gerard Mercator	46
13 Een 16de-eeuwse <i>encyclopedia universalis</i>	48
14 Een kaart voor Julius Caesar	50
15 Van hout naar koper	52
16 Stadsplannen	56
17 Kopieën	58
18 Wandkaarten	62
19 Een Italiaan aan het woord	66
20 Kat en muis	68
21 De eerste atlas	72
22 In opdracht	76
23 De eerste zakatlas	80
24 <i>Cum privilegio</i>	82
25 Maritieme kaarten	86
26 Hoe zag Leuven eruit?	90
27 De cartografische oerleeuw van de Nederlanden	92
28 Antwerpen valt	94
29 Meetinstrumenten	96
30 Cartografie en humanisme	98
31 Twee voor de prijs van één	100
32 Theodor de Bry als kaartmaker	104
33 Oostende - Nieuwpoort	108
34 Waar Limburg Limburg niet is	112
35 De gouden eeuw van de cartografie	116
36 Een slapende leeuw	120

37 De leeuw van ... België???	124
38 Oorlogskaarten, nieuwsbrieven en historieprenten	126
39 Militaire kaarten	128
40 Verwarrend Vlaanderen?	130
41 Kaart als geschenk	134
42 Leuven hoofdstad	136
43 <i>Flandria Illustrata</i>	138
44 Kaarten met decoratieve rand	140
45 Gent	142
46 De lopende leeuw	146
47 Een familie kwam terug	150
48 Als een schilderij	152
49 Een kaart met een geschiedenis	156
50 Van zeven naar zeventien	158
51 <i>Le Neptune françois</i>	164
52 Lodewijk XIV	168
53 Een handboek en een atlas	170
54 De Franse cartografie	172
55 Kaarten kleuren	176
56 De Duitse cartografie	178
57 De noordelijke grens	180
58 Een stukje Frankrijk	184
59 De Ferrariskaart	188
60 De <i>Carte Marchande</i>	192
61 Een plooikaart voor de politie	196
62 Kloosterproblematiek in de Oostenrijkse Nederlanden	198
63 De Schelde, nog maar eens	200
64 In Frankrijk departementen, in België ook	202
65 What's in a name?	206
66 Beutemps-Beaupré	208
67 Brussel	210
68 Reliëf op een kaart	214
69 Terug naar een indeling in provincies	218
70 IJzeren wegen	222
71 Een kaart voor blinden	226
72 Taalkunde	228
73 Kaart van het vervoer	230
74 Kaartversieringen	232

75 Archeologie	234
76 Noord en Zuid onderscheiden door het reliëf	236
77 Popp	240
78 Het telegrafienet	242
79 De officiële cartografie	244
80 Ziek Vlaanderen	246
81 Steenkoolmijnen	248
82 Toponymie	252
83 Het Kempens steenkoolbekken	254
84 De Groote Oorlog	258
85 Op weg	262
86 De grenzen tijdens de Eerste Wereldoorlog	264
87 Een politiek pamflet	266
88 Het Albertkanaal	268
89 Toeristische stadsplattegrond	270
90 De Duitse Blitzkrieg	272
91 De geallieerden	274
92 Katholiek Vlaanderen	278
93 Schoolwandkaarten	280
94 De taalgrens	282
95 Toerisme	286
96 De golden sixties	288
97 De auto	290
98 Vanuit de ruimte ...	294
99 In de stijl van	296
100 Het Grootchalig Referentiebestand Vlaanderen	298
Beschrijving van de kaarten	302
Bibliografie	310
Register	314